

HITTA I *HÖGSTA DOMSTOLEN* OCH *JUSTITIEREVISIONEN*

Av hävd ansågs monarken inneha den högsta dömande makten i riktet, som utövades av en avdelning inom riksrådet, den så kallade **Justitierevisionen**. Från omkring 1619 bereddes ärenden av **Nedre justitierevisionen**, som ingick i det Kungliga kansliet. I samband med att Gustaf III avskaffade riksrådet, inrättades en ny myndighet, **Högsta domstolen**, som utövade kungens revisionsrätt och övertog ärendebereidningen. Arkivet efter Högsta Domstolen / Nedre Justitie-revisionen fram till 1981 förvaras i Riksarkivet, Marieberg. Förteckning finns endast för perioden 1972-1981.

Observera att denna folder är blott en tämligen grov vägledning. En detaljerad beskrivning och presentation av arkivet samt de olika sökmöjligheter ingår i Riksarkivets beståndsoversikt, del 1:1, s. 257-282. Se även pärmen i forskarexpeditionen för en handledning för framförallt arkivet efter 1947. Arkivet består i stort sett av fyra serier: **Protokoll, Koncept/Registratur** (Domar), **Diarier** och **Akter**. Handlingarna är ordnade efter beslutsdatum, som framgår av diarierna.

Diarier

Den viktigaste sökingången i Högsta Domstolens arkiv är via diarierna över inkomna mål och skrivelser. För att någorlunda snabbt kunna hitta ett mål, behöver man åtminstone känna till när målet inkom till Högsta Domstolen. Tvistemål (oftast civila) återfinns i **revisionsdiarierna**. Besvärsmål (oftast brottmål) och ansökningsärenden finns i **besvärsmålsdiarierna**. Namnregister finns i varje volym. Beslutsdatum anges i allmänhet med en anteckning av typen "Utsl. 4 april 1856". Om flera datum efter utslagsdatum finns angivna, betyder det att målet senare tagits upp igen eller att den dömde begärt nåd (se nedan under Akter).

Akter

Akterna, som innehåller även underrätternas domar och handlingar, inlagor och övriga handlingar i målen, är ordnade i två serier: **revisionsakter** för tvistemål och **utslags-handlingar** för besvärsmål och ansökningsärenden. Akterna är ordnade kronologiskt efter beslutsdatum. Eftersom fler än ett mål avgjordes samma dag, har akterna ofta nummerats i löpande följd inom varje år. Dessa aktnummer bör i förekommande fall anges jämte datum för dom eller utslag vid beställning.

I vissa fall kan ett hänvisningsblad ligga på akternas plats, av vilket framgår att målet tagits upp igen efter ansökan från någon part. Det hänvisar till det datum då den nya ansökningen inkom. Man får då via diarierna reda på när nästa beslut fattades och sedan beställa akten på nytt. Detta kan upprepas ett flertal gånger för samma ärende.

Observera att militära mål till år 1876 i allmänhet återfinns i General-auditörens arkiv.

Register

De register som upprättats till arkivet, framgår av Beståndsoversikten. Se även pärmen i forskarexpeditionen och tidskriften Nytt Juridiskt Arkiv.